

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ervditione Religiosorum

Humbertus <de Romanis>

Ingolstadii, 1591

VD16 H 5888

49. Quomodo contemplatius in sua contemplatione debet tribus modis ascendere, secundum vitam & passionem Domini.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50980](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50980)

futura, & humanorum cordium occulta sine raptu, & absque alienatione à sensibus. Tertia scilicet mentis alienatio siue raptus fit, vel propter deuotionis excessum ex feruentissimo Dei amore prouenientem; vel propter nimium stuporem super aliqua re, qua videtur homini valde admirabilis, vel propter magnitudinem delectationis & gaudij: quod concipimus de aliquo beneficio intra nosmetipsos ex Dei speciali gratia recepto. Et vltius secundum prædictum Doctorem aduertendum, quod contemplatiuus sentiens se in sua contemplatione frigidum, debet se spiritali arte calefacere, vt queat contemplando citius ad Deum ascendere, accipiens aliquam materiam deuotionis seu feruoris excitatiuam, secundum quod superius diximus in meditationibus illarum trium viarum, scilicet purgatiuæ, illuminatiuæ, & vnitiuæ. Sed quia vt supra diximus secundum illum seraphicum Doctorem eximium Bonauenturam: ostium per quod est ingressus ad contemplationem, est vita & passio Domini nostri Iesu Christi: & qui aliunde voluerit introire, ipse se fallit: dicemus hinc in quodam Compendio de vita Domini vsque ad cœnam.

QUOMODO CONTEMPLATIVVS DEbet ascendere in sua contemplatione tribus modis secundum vitam, & passionem Domini.

CAPVT XLIX.

Scire debes quod Christus Iesus Deus & homo Dei & hominum mediator, ipse est via per

per quam ad diuinitatis notitiam simul & amorem debes ascendere. secundum enim Augustinum septimo Confessionum, ad hoc Christus carnem assumpsit, vt qui Deum spiritualiter intelligere non potuimus, per Christum verbum caro factum, ascenderemus ad notitiam & amorem spiritualem. In Christi ergo vita & morte confitue tibi triplicem contemplationis modum per deuota exercitia.

Prima contemplatio sit, vt affectu quodam dulci, & affectu cordiali, licet quodammodo carnali Christo adhæreas, Christum comiteris iugiter; circa Christi vitam & mortem affectatus, & eius præsentia & recordatione in tuis exercitiis delectatus. In hac prima ascensione, vel primo affectu, potes diuersimodè tuum exercitium variare, sicut Christum in vita multi diuersimodè allecti, id est diuersis intentionibus sequebantur. Apostoli enim primo eum sequebantur sola eius præsentia delectati, eius colloquio recreati, eius dulcedine & affabilitate attracti. Et tu etiam primo hoc modo sequere Christum, esto in eius comitatu. Cogita quàm fuerit eius præsentia dulcis; cogita corporis elegantiam, & speciositatem: nam erat speciosus forma præ filiis hominum. Attende suaues eius sermones, & dulcissimam doctrinam, & modum quo in omnibus se habuit, quam dulciter & benigne verba illa melliflua protulit. Attende modum quo interius se habuit, quia ab intramitis, benignus, & suauis. Attende in eo sensum maturum, aspectum venustum. Cogita in Christo profundissimam sapientiam in corde, venustis-

nustissimam eloquentiam in ore, optimam morum dispositionem: & hoc modo Apostoli eum sequebantur: alij Christum sequebantur, ut eorum curaret infirmitates. sequere & tu eum interdum hoc modo, & humiliter prostratus adora eum, dicens: Domine si vis, potes me mundare. Vel; Iesu fili David miserere mei.

Quidam sequebantur eum propter miracula eius, & tu mirare potentiam eius in miraculis, naturam enim mutat, elementa commutat, demonstrationes fugat, omnemq; languorem curat. In his poteris eum cognoscere esse Deum, qui naturæ suos in primordio indidit effectus naturales: salva sibi semper in omnibus obedientia, etiam ad effectus supernaturales producidos. Et similibus modis potes variare exercitium, & affectum in hac prima contemplatione.

Sed aduerte quòd licet hæc exercitatio personæ spirituali satis utilis sit, scilicet occupare se circa mores, & gestus Iesu Christi Domini nostri, tamen quantum ad ascensum ad eius amorem non sufficit: immo per se parum prodest. Quid profuit Iudæ, Pilato, Herodi, vel Pharisæis quòd Christi mores vel gestus aut præsentiam corporalem viderunt, qui eum imitari noluerunt? Terminus igitur huius primi modi contemplandi vitam & passionem Domini, secundum Bernardum super Cantica erit tibi: ut sicut Apostoli hoc modo tracti omnia mundana scilicet diuitias, parentes, & omnia alia reliquerunt, ita & tu in hoc perseverabis gradu, ut cor tuum illa suauitas occupet, & totum sibi amore

more vniuersæ carnis ac carnalis illecebræ vendicet. Et breuiter homo cor suum debet extendere in tali exercitio, in affectum, & amorem humanitatis Christi, vt omnis affectus suus, & appetitus ad dulcedinem humanitatis Christi transferatur. Et iste primus gradus contemplandi Christum est incipientium. Secundus modus contemplandi vitam & passionem Domini, est iam aliquantulum altior præcedenti, scilicet non solum circa humanitatem se exercere, sed vt dicit Bernardus in homine Christo Deum inuenire licet non Deum nudum, neq; nudum hominem: sed & Christum Deum pariter & hominem comprehendere, Christumq; vt Deum pariter & hominem diligere & adorare. Multum quidem fructum in exercitio confert circa vitam & passionem Christi Domini, si quoties legis vel cogitas Christum, hoc vel illud passum fuisse, vel fecisse, talem tibi de Christo conceptum poteris formare: vt tibi lucidè Deum & hominem repræsentet, id est vnam personam significet, quæ simul est Deus & homo: vt quicquid legis vel cogitas Christum fecisse, siue in mortuis suscitandis, siue in miraculis faciendis, hominem fecisse Christum non dubites. Quicquid legis Christum sustinuisse, siue in manuum perforatione, seu in pedum conclauatione, Deum credas indubitanter sustulisse: & hoc propter personæ vnitatem: in qua diuinitas & humanitas sine naturarum permixtione subsisterunt. Et hoc credit quilibet verus Christianus: sed quanto lucidius concipit deuotus, tanto in Christi vita passione & miraculis pinguior erit affe-

affectus. Si Christum hominem cogitas, inde tibi dulcis affectus, & magna fiducia: quia homo mitissim^o, benignissimus, nobilissimus, suavissimus, totus decorus, gratiosus & formosus. Inde tibi fiducia accedendi, adorandi, & facilius conceptus: nam facilius est nobis humanitatis notitia, utpote menti impressa, quam Dei à mente remotissima. Sed si Christum Deum cogitas, inde tibi omnia verba, facta, miracula, gestus, magis apparent metuenda, horrenda, & admiranda. Et sic si vtrunque in Christo intelligis & concipis, magna tibi inde proueniet deuotio, amor, & fiducia; & rursus timor, & reuerentia.

Et iste secundus gradus contemplandi Christum est proficientium.

Tertius modus contemplandi vitam Domini, est iam per humanitatem Christi ad spiritualem affectum assurgere: & iam Christum Deum per speculum in ænigmate, mentalibus oculis intueri: & sic ex humanitate ad notitiam, & amorem diuinitatis peruenire. Et per huiusmodi mentis intuitum, & adhesionem & transformationem incipit quodammodo homo vnus spiritus cum Deo fieri, & extra seipsum transgredi: & ipsam veritatem intueri: & ad vnionem & adhesionem habilitari. Vnde Augustinus septimo libro Confessionum ait: Iam admonitus redire ad me ipsum, intraui ad intima mea duce te: & potui, quoniam factus es adiutor meus: & vidi qualicumque oculo animæ meæ super eundem oculum animæ meæ, super mentem meam, lucem Domini incommutabilem, non hanc vulgarem, & conspicuam omni carni: neque quasi
ex

ex eodem genere, grandior erat, tanquam si ista multa multoq; clarius claresceret, totumq; occuparet magnitudine nō illud illa erat, sed aliud valde ab istis. Qui nouit veritatem, nouit eam: & qui nouit eam, nouit æternitatem: charitas nouit eam. O æterna veritas, & vera charitas, & chara æternitas: tu es Deus meus, tibi suspiro die ac nocte. Ecce iste est vltimus gradus contemplationis in hac peregrinatione, donec ascendamus ad essentialem Dei visionem, sed caueat hic bestia id est homo impurus, ne tangat montem hunc, neque adhuc appropiet. nam bestia quas tetigerit montem, lapidabitur. Et iste tertius gradus cōtemplandi vitam Domini, est eorum, qui iam sunt exercitati & appropinquant perfectioni.

DE FIGVRIS, PROPHETIIS, ET
Scripturis circa Christi Incarnationem.

CAPVT L.

Circa opus nostræ redemptionis versatur materia totius Scripturæ: & omnia in Scriptura contenta ad illud referuntur. Ipsum futurum Testamentum vetus pronunciat. Illud iam factum nouum clarius demonstrat. Cogita igitur quàm multa in figuris, gestis, factis, oraculis, apparitionibus, per reges, prophetas, sacerdotes, ipsum opus præcesserunt. & ex hoc intellige magnitudinem eius quod erigit gratitudinem. Tracta apud te vehemens desiderium Patrum præcedētium. Mirare tuam & multorum circa hoc opus tepiditatem, & ingratitude.